

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Харківський національний медичний університет

СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ ВИКЛАДАННЯ ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН У МЕДИЧНИХ ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ

Матеріали
XVI Міжнародної науково-методичної
інтернет-конференції

Харків, 26–27 грудня 2024 року

Харків – 2025

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ ВИКЛАДАННЯ
ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН
У МЕДИЧНИХ ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ**

*Матеріали
XVI Міжнародної науково-методичної
інтернет-конференції*

м. Харків, 26-27 грудня 2024 року

**Харків
ХНМУ
2025**

Редакційна колегія:

- М'ясоєдов В. В.** – ректор Харківського національного медичного університету, доктор мед. наук, професор
- В'юн В. В.** – директор Навчально науково-дослідного інституту післядипломної освіти ХНМУ, д. мед. наук, професор
- Фоміна Л. В.** – зав. кафедри української мови, психології та педагогіки, канд. філол. наук, професор
- Мешерякова І. П.** – в. о. зав. кафедри медичної біології, канд. мед. наук, доцент
- Сирова Г. О.** – зав. кафедри медичної та біоорганічної хімії, доктор фарм. наук, професор, академік міжнародної екологічної академії, академік ГО «НАН ВО України»
- Зайцева О. В.** – в. о. зав. кафедри медичної та біологічної хімії і медичної інформатики, доктор біол. наук, професор
- Скорбач Т. В.** – викладач кафедри української мови, психології та педагогіки, канд. філол. наук
- Фідяєва Т. С.** – викладач кафедри української мови, психології та педагогіки

С91 Сучасні концепції викладання природничих дисциплін у медичних освітніх закладах: матеріали XVI Міжнар. наук.-метод. інтернет-конф., (Харків, 26–27 груд. 2024 р.) Харків : ХНМУ, 2025. 140 с.

У збірнику представлено матеріали біля 130 фахівців та молодих науковців закладів вищої освіти. Доповіді присвячено проблематиці викладання педагогічних, психологічних, медико-біологічних та природничих дисциплін у сучасних освітніх закладах. Наукове видання рекомендовано науково-педагогічним працівникам, які працюють у закладах вищої освіти, докторантам, аспірантам, магістрантам, здобувачам вищої освіти, а також широкому колу читачів, які цікавляться міжнародним досвідом реалізації інноваційних освітніх процесів.

Конференцію внесено до переліку проведення наукових конференцій з проблем вищої освіти і науки на 2024 рік під номером № 1261(с. 460).

Автори публікації несуть відповідальність за дотримання авторського права, точність цитування, достовірність наведених фактологічних даних, граматичні та стилістичні помилки.

УДК 378.016:5:378.6:61(082)

- © Харківський національний медичний університет, 2025
© М'ясоєдов В.В., В'юн В. В., Фоміна Л. В. та ін., 2025.

Сирова Г. О., Лапшин В. В., Чаленко Н. М. ТВОРЧЕ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЧЕРЕЗ ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПІДХІД	71
Сирова Г. О., Савельєва О. В., Козуб С. М., Чаленко Н. М. ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ	72
Скорбач О. І., Скорбач Т. В. МОВЛЕННЄВА ПОВЕДІНКА КОРИСТУВАЧІВ ІНТЕРНЕТУ	73
Соломончук А., Фідяєва Т. С. ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ОНЛАЙН НАВЧАННЯ	75
Толмачова І. С., Скорбач Т. В. ПТСР В УМОВАХ ВІЙНИ: ПСИХОЛОГІЧНИЙ ВИКЛИК ДЛЯ УКРАЇНИ	76
Тянь Фейфань ВИХОВНИЙ ВПЛИВ СУЧАСНОГО ТАНЦЮ НА ТВОРЧЕ САМОВИРАЖЕННЯ ОСОБИСТОСТІ	77
Фідяєва Т. С. ПРОФЕСІЙНЕ ІНШОМОВНЕ СПІЛКУВАННЯ ВИКЛАДАЧА	78
Фоміна Л. В., Скорбач Т. В. РОЛЬ ПЕДАГОГА-СЛОВЕСНИКА У ФОРМУВАННІ МОВЛЕННЄВОЇ КУЛЬТУРИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	79
Ху Цзяньдань ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ УЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	81
Цуй Кеке АНІМАЦІЙНА ОСВІТА В КИТАЇ	81
Чайка О. В. МЕДІА-ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИЩІЙ ШКОЛІ	82
Шевченко В. О., Калініченко О. В. ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА ЯК НЕВІД'ЄМНА ЧАСТИНА ЛІКУВАННЯ ПАЦІЄНТІВ	84
Штих М. В., Калініченко О. В. ПСИХОЛОГІЧНА ПОВЕДІНКА СПОРТСМЕНІВ – ФАКТОР УСПІХУ	86

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА ЯК НЕВІД'ЄМНА ЧАСТИНА ЛІКУВАННЯ ПАЦІЄНТІВ

Шевченко В. О., Калініченко О. В.

Харківський національний медичний університет, м. Харків

В умовах сучасної медицини важливою складовою лікувального процесу є не лише фізичне відновлення пацієнта, але й його психоемоційний стан. Більшість хворих переживають стрес, тривогу, страх, що значно погіршує їхній стан і ускладнює процес лікування. Оскільки медичні працівники стикаються з багатьма пацієнтами, які переживають різні емоційні труднощі, лікарі повинні бути готовими надавати не тільки професійну медичну допомогу, а й психологічну підтримку, особливо зараз, в умовах війни з росією. Розглянемо основні методи надання психологічної підтримки пацієнтам, а також її роль у лікувальному процесі.

Психологічний стан пацієнта може безпосередньо впливати на його фізичне здоров'я. Для багатьох пацієнтів саме емоційні переживання є серйозною перешкодою на шляху до одужання. Переживання хвороби, страх перед невідомим, тривога щодо результатів лікування – усе це створює додаткове навантаження, яке може погіршити самопочуття пацієнта. У свою чергу, підтримка лікаря дозволяє пацієнту знижувати рівень стресу, зменшувати тривогу та інші емоційні переживання.

Зокрема, психологічна підтримка важлива в таких випадках:

1. Серйозні діагнози та хронічні хвороби: Пацієнти, яким ставлять важкий або хронічний діагноз, часто переживають важкі психологічні стани. Тривога, страх, депресія – це нормальні реакції на стрес. Лікар, надаючи психологічну підтримку, може допомогти пацієнту прийняти ситуацію та налаштуватися на лікування.

2. Процес лікування: Багато пацієнтів, особливо ті, хто проходить тривале або болісне лікування, стикаються з труднощами, пов'язаними з процесом реабілітації. Постійні процедури, побічні ефекти ліків або навіть просто необхідність знаходитися в медичному закладі викликають у пацієнтів стрес. Лікар, який підтримує пацієнта на кожному етапі лікування, допомагає зменшити ці труднощі.

3. Психологічна адаптація до хвороби: У процесі лікування пацієнт може відчувати сумніви або емоційне виснаження. Лікар, підтримуючи пацієнта психологічно, допомагає йому зберегти оптимізм, що позитивно впливає на процес лікування.

4. Соціальна та психологічна підтримка: Крім того, що лікар має безпосередній контакт з пацієнтом, він може допомогти в налаштуванні комунікації пацієнта з його близькими та родичами. Сімейна підтримка є важливою для пацієнта, тому лікар може допомогти родині зрозуміти, як краще підтримати хворого та полегшити його емоційний стан.

Психологічна підтримка пацієнта може здійснюватися різними методами, залежно від ситуації та стану хворого. Основні методи психологічної підтримки включають:

1. Емпатія та підтримка: Лікар має здатність проявляти співчуття до пацієнта, що дозволяє знизити рівень тривожності та страху. Важливо, щоб пацієнт відчував, що лікар розуміє його стан і переживання. Це створює атмосферу довіри та полегшує процес лікування.

2. Пояснення діагнозу та лікування: Багато пацієнтів переживають через невизначеність або відсутність ясності в питаннях їхнього здоров'я. Лікар може зняти це занепокоєння, чітко та зрозуміло пояснивши хворому стан його здоров'я, можливі варіанти лікування та прогноз.

3. Мотиваційні техніки: Лікар може використовувати методи мотивації для того, щоб підтримати пацієнта в складні моменти. Мотивація до боротьби з хворобою, до регулярного прийому ліків чи дотримання рекомендацій може бути суттєвою допомогою для пацієнта.

4. Релаксаційні методи: Навчання пацієнта методам релаксації, зокрема дихальним вправам, медитації або прогресивній м'язовій релаксації, допомагає знизити рівень стресу та сприяє полегшенню болю або дискомфорту.

5. Психотерапія: У випадку, коли пацієнт переживає глибоку депресію або інші серйозні психологічні проблеми, лікар може порекомендувати психотерапевта для додаткової допомоги в процесі лікування.

Один з важливих аспектів психологічної підтримки – це встановлення довіри між лікарем та пацієнтом. Довіра дозволяє пацієнту бути більш відкритим щодо своїх почуттів, страхів і переживань, що допомагає лікарю краще розуміти психологічний стан пацієнта та коригувати лікування. Це також дозволяє пацієнту не тільки отримувати медичну допомогу, але й бути в змозі справлятися з емоційними труднощами, пов'язаними з хворобою.

Лікар, який виявляє увагу до емоційного стану пацієнта, надає не лише фізичну допомогу, але й знижує психоемоційне навантаження. Це, у свою чергу, позитивно впливає на самопочуття пацієнта та на швидкість відновлення.

Психологічна підтримка пацієнтів є важливою складовою частиною медичної практики. Лікарі повинні бути не лише висококваліфікованими фахівцями, але й психологічно підготовленими до того, щоб підтримувати своїх пацієнтів у складні моменти хвороби. Застосування методів психологічної підтримки дозволяє знизити рівень стресу пацієнта, покращує ефективність лікування, а також сприяє полегшенню процесу адаптації до хвороби.

Психологічна підтримка повинна бути невід'ємною частиною медичної практики, оскільки емоційний стан пацієнта безпосередньо впливає на ефективність лікування. Лікар, який здатний надавати психологічну підтримку, не лише допомагає пацієнту фізично, але й створює умови для його психічного відновлення та налаштовує на позитивний результат лікування.